

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАЦИОНАЛЕН ПРЕВАНТИВЕН МЕХАНИЗЪМ

ДОКЛАД
НА ОМБУДСМАНА КАТО НАЦИОНАЛЕН ПРЕВАНТИВЕН МЕХАНИЗЪМ ЗА
ИЗВЪРШЕНИ ПРОВЕРКИ В ЗАТВОР БЕЛЕНЕ, ЗАТВОРНИЧЕСКО ОБЩЕЖИТИЕ
ОТ ОТКРИТ ТИП „БЕЛЕНЕ“, РАЙОННО ПОЛИЦЕЙСКО УПРАВЛЕНИЕ - ГР.
СВИЩОВ И РАЙОННО ПОЛИЦЕЙСКО УПРАВЛЕНИЕ - ГР.НИКОПОЛ

В изпълнение на Заповед № НПМ-9#1/16.09.2025 г., екип на омбудсмана, в състав от трима експерти, извърши планирани проверки в периода: 23.09.- 26.09.2025 г. в следните обекти:

1. Затвор - гр. Белене;
2. Затворническо общежитие от открит тип – Белене (ЗООТ- Белене);
3. Районно полицейско управление – гр. Свищов;
4. Районно полицейско управление – гр. Никопол.

Проверката е извършена съобразно утвърдения график на омбудсмана за планирани проверки на Националния превантивен механизъм за 2025 г., както и по повод на постъпили жалби от лишени от свобода с оплаквания за лоши материално-битови условия и оплаквания от медицинското обслужване в Затвор Белене и в общежитието към него и с оглед последяване напредъка по изпълнението на препоръките на омбудсмана при предходната му проверка в посочените обекти през 2022 г.

Ръководствата и служителите, работещи в горепосочените обекти оказаха пълно съдействие на проверяващия екип на омбудсмана, като му осигуриха достъп до всички помещения, предоставиха му поисканите от него документи и не се намесваха в комуникацията му с настанените лица.

I. СТРУКТУРИ КЪМ МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

1. ЗАТВОР ГР. БЕЛЕНЕ

При предходната проверка на екип на омбудсмана като НПМ са направени следните основни констатации:

- *необходност от подмяна на тръбопровода за питейна вода, поради чести аварии и оплаквания от липса на вода от лишените от свобода;*
- *лоши материално- битови условия в кравекомплекса.*

С оглед на горното, бяха отправени препоръки до Главна Дирекция „Изпълнение на наказанията“ (ГДИН) да бъдат отпуснати финансови средства за извършване на необходимите ремонтни дейности за пълна подмяна на тръбопровода и за обновяване на кравекомплекса.

При текущата проверка, проверяващият екип установи, че едната препоръка е в процес на изпълнение, като се извършва ремонт на кравекомплекса, който към момента е неизползваем и няма настанени лишени от свобода там.

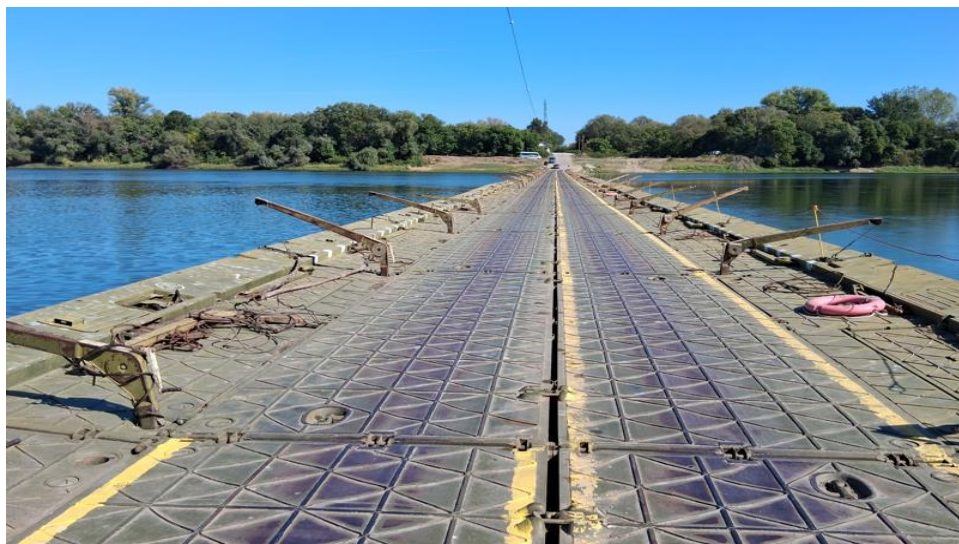
По отношение на проблемите с тръбопровода няма констатирана промяна в положението от 2022 г. В хода на проверката бяха установени и текущи проблеми със състоянието на понтонния мост и достъпа до него.

Достъп до Затвор- гр. Белене

Затворот в гр. Белене се намира на територията на дунавския остров Персин, североизточно от гр. Белене. Островът е свързан със сушата чрез изграден понтонен мост, който се състои от 66 броя понтонни звена (62 броя речни и 4 броя брегови), придобити от поделение на Министерство на отбраната в гр. Белене през 1996 г. и 1998 г.

Всеки ден през понтонния мост преминават автомобили, които превозват лишени от свобода, служители на затвора, както и превозни средства с храни и други необходими за обекта материали. Съоръжението е видимо остаряло и на места свързващите го механизми са корозирали. От администрацията на затвора съобщиха, че при екстремни метеорологични условия и повишаване на нивото на реката съществува риск мостът да бъде залят или части от него да се откъснат.

Понтонният мост може да стане недостъпен и в случай, че реката замръзне през студените месеци в годината. Това сериозно ще засегне доставката на провизии за затвора, както и достъпа на екипи на спешна медицинска помощ при нужда.

Понтонният мост свързващ о. Персин със сушата

Видно от представен от администрацията на Затвор Белене годишен отчет за дейността за 2024 г., поради топенето на снеговете, нивото на р. Дунав е било доста променливо, което е наложило в началото на годината често скъсяване или удължаване на понтонното съоръжение. През летния и есенния период на годината нивото на р. Дунав е било критично ниско. Служителят, отговарящ за техническата поддръжка на понтонния мост, е докладвал за проблеми, свързани с липсата на материали за неговата поправка, заради забавянето на сключването на договор за доставка на материали. От Министерство на отбраната са предоставили 30 модулни елемента за временно ползване за срок от една година и шест месеца, до разрешаване на проблема.

От Затвор Белене са изготвили докладни записки и доклади до Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ относно състоянието на понтонния мост.

Освен гореизложените факти, от затворническата администрация споделиха на проверяващия екип, че машините, които обслужват понтонния мост (камиони „Краз 255“) са в лошо техническо състояние. Резервните части за тях се намират все по-трудно или няма налични такива. Необходима е подмяна на котвените въжета и въжетата на камионите, веднъж годишно според техническите специалисти.

Автомобилите, които се ползват за нуждите на затвора също са стари и в лошо състояние.

Предвид горното, омбудсманът като НПМ отправя следните препоръки до министъра на правосъдието:

- Да бъдат предприети спешни действия за изготвянето на техническа проверка на състоянието на понтонния мост свързващ о. Персин със сушата и в зависимост от нейното заключение, да бъдат предприети последващи действия за поправка на моста (при съществуваща техническа възможност) или да бъде заменен с нов;

- Да бъдат отпуснати средства за закупуването на нови машини за обслужването на понтонния мост, както и за закупуването на нови моторни превозни средства за Затвор Белене.

Капацитет и материално- битови условия

Според представена справка от затворническата администрация през 2024 г. на територията на затвора за постъпили общо **249** лица, от които **35** обвиняеми, **3** подсъдими и **211** осъдени.

От началото на 2025 г. до момента на проверката от екипа на омбудсмана в обекта са постъпили 186 лишени от свобода, от които 30 са обвиняеми, 2 са подсъдими и 154 осъдени с влязла в сила присъда.

В деня на проверката (24.09.2025 г.) в Затвор Белене бяха настанени 247 лишени от свобода, а в ЗООТ „Белене“ и външните обекти към него – 78.

Затвор Белене разполага с общ капацитет на база 4 кв. м. за **342** лишени от свобода, които са разпределени в 72 спални помещения, всяко от които е оборудвано с легла, маси, столчета, шкафчета и самостоятелен санитарен възел.

От ръководството споделиха, че от миналата година, помещенията са оборудвани с нови матраци за лишените от свобода.

Обектът, в който се помещава затвора представлява ограден комплекс от сгради, съставен от отделни постройки, в които са настанени лишените от свобода. Всеки затворнически корпус разполага със своя самостоятелна столова, кухненски боксове, общи бани, фитнес зали, оборудвани със спортни уреди, както и градина с осигурен престой на открито.

Сградите на Затвор Белене са стари. Години наред не са били предвиждани и осигурявани финансови ресурси за основни ремонти. Към момента на проверката се извършваха строително-ремонтни дейности в затвора. Някои от коридорите и спалните помещения бяха боядисани, бяха извършени ремонти в някои от общите бани, а по част от прозорците бяха поставени нови дограми, с монтирани предпазни мрежи. През студените месеци отоплението на лишените от свобода се осигурява чрез твърдо гориво (въглища и дърва). Парната инсталация на затвора се захранва с газбол.

Външната фасада на сградата на Приемно отделение и спално помещение

След предходната проверка на екип на омбудсмана, извършена през м. октомври 2022 г., е отправена препоръка до главния директор на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ да бъдат отпуснати финансови средства за ремонт на помещенията, които обитават лишените от свобода. Въз основа на констатираните от екипа обстоятелства, омбудсманът намира отправената препоръка за частично изпълнена.

Предвид продължаващата необходимост за подобряване на състоянието на затворническите корпуси, омбудсманът като НПМ отправя препоръка до министъра на правосъдието да бъдат отпуснати средства за извършване на цялостни ремонтни дейности в местата за настаняване на лишени от свобода в Затвор Белене.

Столовата

Обща баня със санитарен възел

Изхранване

Храната за лишените от свобода се приготвя в затворническата кухня и се разпределя по групите от назначени за целта лишени от свобода, под контрола на служител от надзорно-охранителния състав. При предаването на храната се извършва проверка на количеството и качеството в присъствието на командир на отделение. След приключване на храненето използваната посуда се връща в кухнята, като процесът се осъществява под наблюдение, с цел предотвратяване на изнасяне на храна и привличане на вредители.

Видно от представените от администрацията менюта, храната, която консумират лишените от свобода е разнообразна и достатъчна като количество и калориен състав. В хода на проверката, лишените от свобода преобладаващо споделяха, че са доволни от храната. Повечето оплаквания бяха свързани с вкусови предпочитания на лицата.

Предвидени са и специални менюта за лицата, които следва да спазват диета поради здравословни или религиозни причини.

Кухнята на Затвор Белене е оборудвана с необходимите кухненски уреди като казани, печки, фурни и готварски плотове. Към нея има складове и хладилни камери за съхраняване на хранителните продукти, както и помещения за миене на съдовете.

Кухнята на Затвор Белене

Екипът на омбудсмана констатира, че кухнята се поддържа в сравнително добро състояние, но някои от електрическите ѝ уреди са стари, амортизирани и има необходимост да бъдат подменени с нови.

Предвид горното омбудсманът като НПМ отправя препоръка до началника на Затвор Белене да бъде извършена техническа проверка на електрическите уреди в затворническата кухня и при необходимост да бъдат заменени с нови.

При оглед на кухненските помещения, проверяващият екип установи наличието на хлебарки, които ходеха по стените и по част от съдовете за миене. Въпреки представените протоколи за дезинфекция, дезинсекция и дератизация (ДДД) за редовно пръскане с препарати срещу различни вредители на територията на затвора, някои от лишените от свобода също се оплакаха от наличие на хлебарки и дървеници.

Омбудсманът в качеството си на НПМ отправя препоръка до началника на Затвор Белене да бъдат засилени мерките за извършването на ДДД обработки в

затворническата кухня и в останалите кухненски боксове, където има по-висок риск от разпространението на вредители.

Чиния в кухнята с хлебарка по нея

Кухненски бокс

Лишените от свобода могат да си закупват допълнително необходими за тях хранителни продукти и разрешени вещи от намиращата се на територията на затвора затворническа лавка. Тя се зарежда един път седмично, а в останалите дни настанените лица се извеждат да пазаруват по график.

Работещата в лавката служителка следи стриктно за качеството на доставяните продукти и в случай, че установи дефекти в някои от тях ги връща незабавно на доставчиците.

Лишените от свобода са доволни от продуктите, които си закупуват от лавката и потвърдиха, че веднага се връщат хранителни продукти и други предмети, когато не отговарят на съответното качество.

Затворническата лавка в Затвор Белене

Водоснабдяване и проблеми с тръбопровода

Лишените от свобода се къпят в общите бани на затворническите корпуси, където има достъп до постоянно течаща вода.

Питейната вода в обекта се осъществява от собствен водоизточник на о. Персин.

Водоснабдяването се извършва от Помпена станция „Гонково гърло“, която работи в непрекъснат режим. Според представения отчет на Затвор Белене за 2024 г., агрегатите на тази станция се износват и постоянно се подменят частите като лагери, работни колела и втулки.

Водопреносната мрежа на о. Персин е изградена през 70-те години на миналия век и е силно амортизирана в следствие на непрекъснатата ѝ експлоатация през целия период от изграждането ѝ до настоящия момент. Тези амортизации водят до чести аварии, чието отстраняване изисква прекъсване на водоподаването на целия остров, включително и към местата, в които са настанени лишени от свобода. Основните участъци, на които най-често възникват аварии и причиняват спиране на водоподаването са:

- Напорния водопровод от помпена станция за питейна вода до водонапорна кула, с дължина около 3 км. и диаметър на тръбите 160 мм;

- Водопровода от водонапорна кула до затвора, с дължина около 3 км. и диаметър 280 мм.

В случаи на аварии, заради които временно може да бъде спряно снабдяването с питейна вода за Затвор Белене, на територията на обекта има поставени стари водоноски с вода.

Предвид ежедневната необходимост за стабилно водоснабдяване на всички обекти на територията на о. Персин, **омбудсманът отправя препоръка до министъра на правосъдието да бъде назначена комисия, която да изготви техническа експертиза и въз основа на нейното заключение да бъдат предприети спешни действия за стабилизиране на водоподаването и ремонт на водопреносната мрежа.**

Трудова, образователна и социална дейност

По време на проверката от затворническата администрация споделиха, че от години планират да бъде извършен ремонт на сградата „Киносалон“ на територията на затвора. Липсата на действащ киносалон възпрепятства до голяма степен провеждането на социални дейности и мероприятия, които ангажират лишените от свобода и оказват положително корекционно въздействие чрез запълване на свободното им време. **Причината, поради която необходимият ремонт на киносалона не е осъществен отново е липсата на средства. Предвид важното значение за наличието на функциониращ киносалон, омбудсманът отправя препоръка до министъра на правосъдието да бъдат предприети необходимите действия за въвеждането му в експлоатация.**

На територията на обекта функционира филиал на училище СУ „Димитър Митев“ гр. Ловеч, в което се провеждат учебни занятия от първи до седми клас включително.

Учебната 2023/2024 г. е успешно завършена от 23 ученици, а учебната 2024/2025 г. е започнала с **39** лишени от свобода ученици, от които броят на завършилите е **15**.

Към момента на проверката, общият брой на учащите лишени от свобода е 38 лишени от свобода.

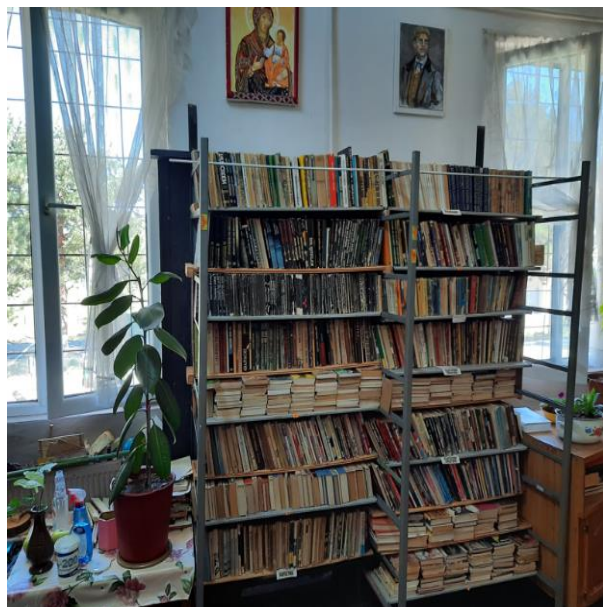
Училището в Затвор Белене се състои от класни стаи, учителска стая, библиотека и компютърна зала. В него работят общо шест учители.

Класна стая и компютърна зала в училището на Затвор Белене

Библиотеката на затвора се помещава в корпуса, където е училището. Към момента на проверката в нея работеше един лишен от свобода, който отговаря за подреждането на книгите, тяхното съхранение, предоставянето им на читателите и воденето на съответните читателски картони.

При разговор с екипа на омбудсмана, лишеният от свобода библиотекар сподели, че има голям интерес към наличните в библиотеката книги от лишените от свобода, а библиотечният фонд се попълва и обновява периодично.

Библиотека и параклис на Затвор Белене

В корпуса, където са разположени училището и библиотеката, има християнски параклис. Той се посещава от свещенослужители и в него се провеждат религиозни служби за всеки религиозен празник. Според затворническата администрация подобни мероприятия

се приемат с голям интерес от лишените от свобода. Това до голяма степен допринася за допълнителното укрепване на нормалните отношения между настанените в Затвор Белене.

Параклисът на затвора предоставя възможност за посещение и от всички доживотно осъдени лица, при желание от тяхна страна.

Лишените от свобода прекарват свободното си време, чрез ангажирането им с различни по вид дейности и мероприятия.

Престоят навън го прекарват в големия двор, разположен в центъра на Затвор Белене, заобиколен от затворническите корпуси. Той е покрит с тревна площ и на него могат да се играят футболни мачове и други спортни игри.

Нивото на трудова ангажираност сред лишените от свобода в Затвор Белене е високо, като броят ангажирани лишени от свобода варира за всеки месец. За лишените от свобода, полагащи доброволен труд, не се води отчетност, като в зависимост от нуждите на затвора, със заповеди на началника се разкриват работни места за доброволен труд.

Според предоставен отчет за трудова ангажираност по месеци, за периода м. януари - м. август 245 лишени от свобода са ангажирани с трудова дейност на щат в затвора или външни работни обекти.

Администрация и управление

Според представеното длъжностно разписание в Затвор Белене работят около 180 души, от които 118 са от надзорно-охранителния състав. Те работят на следните смени:

- 8-часови работни смени – от 08:00 до 16:00 ч.;
- 12-часови работни смени – от 08:00 до 20:00 ч.;
- 24-часови работни смени – от 08:00 до 08:00 ч.

Всички служители на Затвор Белене имат почивки за обяд, време за отдих и физиологични почивки.

Съобразно щатното разписание длъжностите за държавни служители с више образование са 35, за държавни служители със средно образование са 128, а за лица по трудово правоотношение са 17,5.

Според предоставена справка за вакантните длъжности, към момента има незаети 4 щатни бройки, за запълване на надзорно-охранителния състав, длъжност „техник“ и човешки ресурси, като за една от длъжностите тече конкурсна процедура към момента.

2. ЗАТВОРНИЧЕСКО ОБЩЕЖИТИЕ ОТ ОТКРИТ ТИП – БЕЛЕНЕ

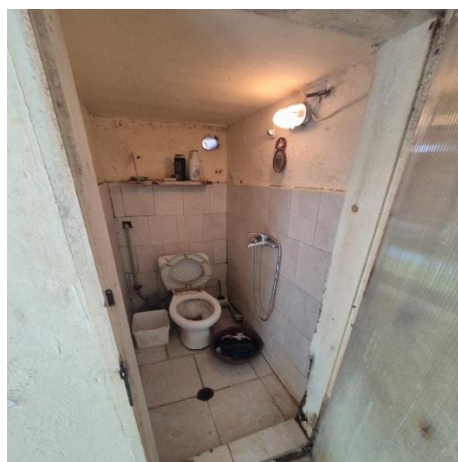

Затворническият корпус на ЗООТ „Белене“

Затворническо общежитие от открит тип „Белене“ се намира в непосредствена близост до затвора. В него изтърпяват наказание лишаване от свобода, осъдени от категорията открит тип, в това число с първоначално определен от съда общ режим и такива, на които режима е заменен на общ и със заповед на началника на затвора на основание чл. 64, ал. 1 от ЗИНЗС са преместени за доизтърпяване на наказанието.

Към момента на проверката в ЗООТ „Белене“ бяха настанени **78** лишени от свобода при капацитет на база 4 кв.м. **102 лишени от свобода**.

В корпуса на затворническото общежитие са обособени девет спални помещения и зала за групова работа с лишените от свобода, в която се помещава и библиотеката. Спалните помещения са оборудвани с легла с матраци, шкафчета за лични вещи, мивки, маса със столове. Помещенията са с добър достъп до естествена дневна светлина и достатъчно жилищна площ. Всяко помещение е със самостоятелен санитарен възел и баня. Хигиената в помещенията е на добро ниво и не беше констатирано наличие на вредители.

Спално помещение със санитарен възел

Пред корпуса на общежитието е обособено място за спорт и отдих на открито за лишените от свобода.

Обектът разполага с кухненски кът, обособен в общия коридор на сградата пред залата за групова работа. Храната за настанените лица се приготвя в кухнята на затвора по утвърдено меню. В общия коридор пред спалните помещения са осигурени хладилници, където лишените от свобода могат да съхраняват малотрайни продукти. Отделно от това, за нуждите на ЗООТ има лавка, в която се пазарува по график.

Към момента на проверката почти всички лишени от свобода, настанени в общежитието бяха трудово ангажирани на външни работни обекти.

Голяма част от лишените от свобода са ангажирани в кравефермата, разположена в близост до ЗООТ „Белене“. По време на проверката в нея работеха 11 лишени от свобода.

Кравефермата към ЗООТ „Белене“

Част от лишените от свобода в общежитието нощуват извън него, в периметъра на външни работни обекти, сред които Понтонно-мостови парк (6 лица), Питомник – гледач на служебни кучета (1 лице), Тракторен стан (3 лица) и други.

Медицинско обслужване в Затвор Белене и ЗООТ

Затвор Белене разполага с медицински център, в който работят един лекар, един фелдшер, една медицинска сестра на щат и две медицински сестри на граждански договор.

Обектът разполага с лекарски кабинет, стоматологичен кабинет, стаи за настаняване на пациенти и санитарни възли. В стоматологичния кабинет работят професионални стоматолози от стоматологична клиника в гр. Плевен.

В медицинският център се осъществяват следните здравни услуги:

- първична медицинска помощ;
- спешна медицинска и дентална помощ;
- специализирана извънболнична медицинска помощ;
- дентално обслужване;
- профилактична, рехабилитационна и хигиенно противоепидемична дейност за поддържане на физическото и психическото здраве за лишените от свобода.

Затворът Белене работи в пряко сътрудничество с всички лечебни заведения в гр. Белене, гр. Свищов и гр. Плевен. При спешни случаи винаги се вика екип на Спешна медицинска помощ.

Когато лишените от свобода имат нужда от консултация с психиатър, същите се конвоират до психиатричния кабинет в МБАЛ Белене.

Стационарът на медицинския център разполага с 10 болнични легла.

Всички постъпили лишени от свобода се подлагат на първичен медицински преглед за оценка на общото им здравословно състояние и санитарна обработка.

При получаване на данни или установяване на следи от насилие или физическа сила, лицето се освидетелства и се предприемат мерки за оказване на медицинска помощ.

На всеки лишен от свобода най-малко веднъж годишно се извършва профилактичен преглед, лабораторни изследвания и се провеждат задължителните имунизации и реимунизации.

На място се преглеждат и обслужват лишените от свобода от зоната за повишена сигурност и настанените в наказателна килия.

Лишените от свобода, които се нуждаят от прегледи във външни лечебни заведения, получават направления и им се осигурява своевременен конвой. Необходимите медикаменти се изписват и осигуряват безплатно или с доплащане на НЗОК.

Според представена от затвора справка, към момента на извършената проверка сред лишените от свобода нямаше лица, страдащи от СПИН.

Един лишен от свобода от Затвор Белене е настанен в СБАЛЛС Ловеч със съмнения за туберкулоза, но все още нямаше информация дали това е окончателната му диагноза.

Десет лишени от свобода са заболели с хепатит, а броят на лишените от свобода с наркомании в края на първото шестмесечие на 2025 г. е **17**.

Стоматологичен кабинет

Спешен шкаф с медикаменти

Дванадесет от настанените в Затвор Белене са регистрирани с психични заболявания.

По време на проверката, медицинското лице, което беше на смяна в медицинския център, сподели за случая на лишен от свобода на име Петко Цвятков Панков. **Той е в тежко здравословно състояние, не може да се самообслужва, поради което медицинското му обслужване, провеждането на рехабилитация и здравни грижи в условията на**

изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“ в Затвор Белене са силно затруднени, което представлява риск за неговите живот и здраве.

Според медицинското лице лишеният от свобода не може дори да се храни сам. Няма възможност и изгледи да се подобри състоянието му.

От изисканата и предоставена медицинска документация - епикризи, е видно следното:

Пациентът е хоспитализиран в Клиниката по неврология на УМБАЛ „Д-р Георги Странски“ ЕАД, гр. Плевен, за периода 28.11.2024 г. до 02.12.2024 г., където е проведено лечение по Клинична пътека (КП) № 50.1 и е поставена окончателна диагноза I63.3 Ишемичен мозъчен инсулт в басейна на лява средна мозъчна артерия (ЛСМА). Синдром на десностранна централна хемиплегия. **В епикризата се посочва, че въпреки проведеното комплексно лечение, не е настъпила значителна редукция на двигателния дефицит в десните крайници, а в лека степен са се редуцирали афатичните говорни нарушения. Отбелязано е също, че пациентът има нужда от постоянна грижа и обслужване, както и от непрекъсната двигателна рехабилитация.**

На 06.01.2025 г. пациентът е бил хоспитализиран в Нервно отделение на МБАЛ „Д-р Димитър Павлович“ ЕООД, гр. Свищов, отново по КП50.1: Диагностика и лечение на ишемичен мозъчен инсулт без тромбоза при лица над 18 години, с основна диагноза „I63.5 Мозъчен инфаркт, причинен от неуточнена оклузия или стеноза на церебрални артерии. Дехоспитализиран е на 10.01.2025 г. с препоръки за провеждане на физиотерапевтично лечение, като са дадени и инструкции за спазване на хигиенно-диетичен режим. Изписан е с катетър, като е препоръчана смяна му след 15 дни.

На 10.01.2025 г. лишеният от свобода е хоспитализиран в Отделението по физикална терапия и рехабилитация на МБАЛ „Д-р Димитър Павлович“ ЕООД, гр. Свищов, където е проведено лечение по КП 262.1 Физикална терапия и рехабилитация на болести на Централната нервна система, каквато е проведена, в съответствие с изискванията на КП. Изписан е на 17.01.2025 г., като в статуса при изписването е отбелязано наличие на Десностранна среднотежка хемипареза, липсата на активни движения в засегнатите крайници, както и невъзможността за извършване на дейности от ежедневиия живот – не може да се самообслужва.

Предвид горното и констатираното при проверката тежко здравословно състояние на лишения от свобода, омбудсманът като НПМ препоръчва да бъде организирано преместването му в СБАЛЛС – София, където е възможно провеждане на физиотерапия и рехабилитация, а също и денонощно медицинско наблюдение и здравни грижи, като същевременно бъде представен на комисията по чл. 138, ал. 1 от ЗИНЗС, в чиито правомощия е да прави предложения за помилване на лишени от свобода по здравословни причини.

Предвид кадровия дефицит в СБАЛЛС – София, омбудсманът на Република България отправя препоръка до министъра на правосъдието, при липса на специалисти по Неврологични заболявания и по Физикална и рехабилитационна медицина, в съответствие с разпоредбата на чл. 138, ал. 3 от ЗИНЗС, такива да бъдат привлечени от други лечебни заведения.

II. СТРУКТУРИ КЪМ МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

1. РАЙОННО УПРАВЛЕНИЕ - СВИЩОВ

Районно управление - Свищов действа на територията на Община Свищов, на чиято територия се намират един град и 15 села.

По време на проверката, екипът на омбудсмана установи, че **в обекта няма помещения за 24-часово задържане**. Задържаните лица се настаняват в РУ - Павликени.

При предходна проверка омбудсманът на Република България констатира, че няма помещения за 24-часово задържане и на територията на областния център – гр. Велико Търново, който отговаря за административното управление на едноименната област, в която е и гр. Свищов.

Районните управления на МВР, действащи на територията на Област Велико Търново ползват помещенията за 24-часово задържане на РУ - Горна Оряховица и на РУ - Павликени. Освен тях, в помещенията често се настаняват и задържани лица от Отдел „Борба с организираната престъпност“ – Велико Търново към Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ на МВР и други компетентни органи.

Омбудсманът счита, че използването на помещенията за 24-часово задържане в РУ – Павликени, както и практиката при запълнен капацитет задържаните да се изпращат в РУ – Горна Оряховица, създава значителни затруднения за служителите на РУ – Свищов и не е в интерес на правата на задържаните лица.

Всяко задържано лице на територията на Община Свищов престоява не повече от два-три часа в РУ - Свищов, където се обработва неговата документация, след което се конвоира до РУ - Павликени.

Разстоянието между градовете Свищов и Павликени е 56 км. и пътят с моторно превозно средство е около един час. От администрацията на РУ - Свищов споделиха, че завеждането на задържани лица до РУ - Павликени е още по-затруднено при лоши метеорологични условия, при снеговалежи и замръзване на пътната настилка, както и през нощта.

Поради разстоянието между двата града, задържаните лица са затруднени с осигуряването си на защитник при желание от тяхна страна, както и да бъдат посетени от свои близки.

Предвид горното омбудсманът като НПМ отправя препоръка до министъра на вътрешните работи да бъдат предприети спешни действия за осигуряването на помещения за 24-часово задържане на територията на РУ - Свищов.

Задържаните, които имат психични заболявания, се завеждат за настаняване в Държавна психиатрична болница – с. Церова кория, като превозът им задължително се извършва с линейка, придружена от екип на РУ - Свищов. Това също затруднява служителите на районното управление поради далечното разстояние, което трябва да изминат до психиатричната болница.

В случаите, когато задържаният е в неадекватно състояние, задължително се завежда за преглед от лекар. От РУ - Свищов съобщиха, че в МБАЛ „Д-р Димитър Павлович“ ЕООД в гр. Свищов има специално обособено помещение за такива лица.

2. РАЙОННО УПРАВЛЕНИЕ – НИКОПОЛ

Районно управление – Никопол действа на територията на Община Никопол и шест села с прилежащите им землища: с. Любеново, с. Евлогиево, с. Муселиево, с. Черковица, с. Драгаш войвода, с. Вълбел, с. Жернов и с. Лозица, както и районите, за които отговаря Полицейско управление – Новачене.

Обектът разполага с четири помещения за 24-часово задържане за пълнолетни лица и едно за непълнолетни. В тях се настаняват и задържани лица от РУ - Гулянци. Общият им капацитет е за 8 лица (по две легла във всяко помещение). Всички имаха сигнални бутони и поставена на видни места информация с телефони за правна помощ.

Помещения за настаняване на задържани лица

Помещенията са разположени в сутеренния етаж от сградата на районното управление, като до тях има и тоалетна и баня, които да се ползват от задържаните лица. Топлата вода се осигурява чрез електрически бойлер.

Началникът на РУ - Никопол информира екипа на омбудсмана, че на задържаните задължително се извършва медицински преглед от лекар в близката поликлиника.

Към момента на проверката в районното управление нямаше настанени граждани.

Според представена справка от администрацията на РУ - Никопол от началото на 2025 г. до момента на проверката в обекта са били задържани общо **37** лица, а през календарната 2024 г. са били настанени **107** души.

В РЕЗУЛТАТ ОТ ИЗВЪРШЕНАТА ПРОВЕРКА, ОМБУДСМАНЪТ КАТО НАЦИОНАЛЕН ПРЕВАНТИВЕН МЕХАНИЗЪМ ОТПРАВЯ СЛЕДНИТЕ ПРЕПОРЪКИ:

I. КЪМ МИНИСТЪРА НА ПРАВОСЪДИЕТО

1. Да бъдат предприети спешни действия за изготвянето на техническа проверка на състоянието на понтонния мост свързващ о. Персин със сушата и в зависимост от нейното заключение, да бъдат предприети последващи действия за поправка на моста (при съществуваща техническа възможност) или да бъде заменен с нов;

2. Да бъдат отпуснати средства за закупуването на нови машини за обслужването на понтонния мост, както и за закупуването на нови моторни превозни средства за Затвор Белене;

3. Да бъдат отпуснати средства за извършване на цялостни ремонтни дейности в местата за настаняване на лишени от свобода в Затвор Белене;

4. Да бъдат предприети необходимите действия за въвеждането в действие на киносалона в Затвор Белене;

5. Да бъде назначена комисия, която да изготви техническа експертиза на водопреносната мрежа при Затвор Белене и въз основа на нейното заключение да бъдат предприети спешни действия за ремонт и стабилизиране на водоподаването;

6. Поради тежкото здравословно състояние и липсата на изгледи за подобрене на лишения от свобода Петко Цвятков Панков да бъде организирано преместването му в СБАЛЛС – София, където е възможно провеждане на физиотерапия и рехабилитация, а също и денонощно медицинско наблюдение и здравни грижи, като същевременно бъде представен на комисията по чл. 138, ал. 1 от ЗИНЗС, в чиито правомощия е да прави предложения за помилване на лишени от свобода по здравословни причини;

7. При липса в СБАЛЛС на специалисти по Неврологични заболявания и по Физикална и рехабилитационна медицина, в съответствие с разпоредбата на чл. 138, ал. 3 от ЗИНЗС, такива да бъдат привлечени от други лечебни заведения.

II. КЪМ МИНИСТЪРА НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Да бъдат предприети спешни действия за осигуряването на помещения за 24-часово задържане на територията на РУ - Свищов.

III. КЪМ НАЧАЛНИКА НА ЗАТВОР БЕЛЕНЕ

1. Да бъде извършена техническа проверка на електрическите уреди в затворническата кухня и при необходимост да бъдат заменени с нови;

2. Да бъдат предприети по-сериозни мерки за извършването на ДДД обработки в затворническата кухня и в останалите помещения, където има оплаквания от наличието на вредители.